

EP deputāte M. Delvo ierosina Eiropas standartus robotikā un obligāto apdrošināšanu lieliem modeļiem

Robotizētas ierīces arvien izteiktāk kļūst par ikdienas sastāvdaļu, tomēr robotu izmantošana šobrīd vēl netiek pienācīgi regulēta. Ziņojums, par kuru Juridiskās komitejas EP deputāti balsoja šodien, aicina Komisiju nākt klajā ar likumdošanas priekšlikumu, lai nodrošinātu ar rīcības plānu, piemēram, situācijās, kurās kādam robotu dēļ ir radīts kaitējums. Uz jautājumiem par robotikas jomu atbildēja EP deputāte Madija Delvo (S&D, Luksemburga).

Par kādiem robotiem ir runa? Vai varat sniegt piemērus?

Mēs nerunājam par ieročiem. Par robotiem tiek sauktas ierīces, mašīnas, kas aprīkotas ar sensoriem un var ievākt datus. Nākošās paaudzes roboti kļūs arvien spējīgāki uz pašmācību. Prestižākie no tiem ir mašīnas, kuras spēj sevi vadīt pašas. Vēl ir droni, industriālie roboti, aprūpes roboti, izklaides roboti - rotaļlietas, roboti lauksaimniecībā un citi.

Kurš kaitējuma gadījumā būtu atbildīgs šobrīd? Īpašnieks, ražotājs, programmētājs?

Mums ir divas iespējas. Saskaņā ar stingru atbildības principu, atbildīgam būtu jābūt ražotājam, jo ražotājs ir pozīcijā, kur var ierobežot kaitējumu. Tad viņš var vērsties pret viņa piegādātājiem. Otra iespēja ir riska novērtējuma pieeja, saskaņā ar kuru, sākumā ir jāveic pārbaudes (lai novērtētu riskus) un kompensācai jābūt no visām ieinteresētajām pusēm. Mēs arī ierosinām obligāto apdrošināšanu, vismaz attiecībā uz lieliem robotiem.

Kāpēc Eiropas Parlaments uzņemas vadību šajā jomā?

Mēs noteiktu vienotus Eiropas principus un vienotu tiesisko regulējumu pirms katra dalībvalsts ievieš savu, atšķirīgu, regulējumu. Standartizēšana ir arī tirgus interesēs, ņemot vērā, ka Eiropa ir veiksmīga robotikas jomā, bet, ja mēs vēlamies palikt līdera pozīcijās, mums jāveido vienoti industrijas noteikumi Eiropā. Par atbildību - pircējiem nepieciešams būt drošiem, ka viņi būs apdrošināti pret kaitējumu, kas varētu rasties. Liels jautājums ir drošība un datu aizsardzība. Roboti nevar funkcionēt bez datu apmaiņas, līdz ar to rodas jautājums, kuram būs piekļuve šiem datiem.

Cilvēkiem, kas baidās, ka robotu dēļ zaudēs savu darbu, tiek teikts, ka tie tieši radīs jaunas darbavietas. Tomēr, tie var radīt darba vietasaugsti kvalificētiem cilvēkiem, taču aizvietos zemu kvalificētos, kas ir vairumā. Kā to var risināt?

Es uzskatu, ka tas ir lielākais izaicinājums mūsu sabiedrībai un mūsu izglītības sistēmām. Mēs nezinām, kas notiks. Es uzskatu, ka vienmēr būs arī zemi kvalificēts darbs. Roboti neaizstās cilvēkus, būs sadarbība starp abiem. Mēs aicinām Komisiju izskatīt attīstību, kādus uzdevumus varētu pārņemt roboti. Tas ir labi smagu darbu gadījumos vai bīstamā darbā. Mums jāpārtrauc, kas notiek un jābūt gataviem uz jebkādu scenāriju.

Savā ziņojumā jūs saskaraties ar jautājumu, vai robotiem jābūt tiesiskam statusam, kā elektroniskai personībai, ko tas nozīmē praksē?

Kad parādīsies uz pašmācību spējīgi roboti, būs nepieciešami dažādi risinājumi un mēs lūdzam Komisiju izpētīt iespējas. Viena no tām ir dot ierobežotu "e-personību" robotiem vismaz gadījumos, kad runa ir par kompensāciju. Tas būtu līdzīgi sistēmai, kāda ir ar uzņēmumiem, taču tas nenotiks rīt. Šobrīd mums nepieciešams izveidot tiesisku regulējumu robotiem, kas tirgū ir pašlaik vai būs pieejami tuvāko 10 - 15 gadu laikā.

Papildu informācija

[Mady Delvaux \(Luksemburga, S&D\)](#)

[Juridisko jautājumu komiteja \(JURI\)](#)

[Darba grupas procedūru dokumenti](#)

[M. Delvo par robotiku: "Es esmu pārliecināta, ka tā būs revolūcija"](#)

[Procedūras fails](#)

EP deputāte Madija Delvo (S&D, Luksemburga)

Eiropas Parlaments skata ētiskuma aspektus robotu un mākslīgā intelekta jomā

<https://www.europartv.europa.eu/en/programme/society/european-parliament-raises-ethical-questions-on-robots-and-artificial-intelligence>